

Διαφορές ανάμεσα σε διανομές

- 1. Package Manager (apt, pacman, dnf, yum, portage).
- 2. Υποστήριξη ή οχι SELinux/AppArmor.
- 3. Αριθμός πακέτων στα repositories.
- 4. Έκδοση του πυρήνα Linux.
- 5. Display Server (Wayland & X.org).
- 6. Στοχευμένο κοινό.

Τι είναι το Arch Linux?

To Arch Linux είναι μια διανομή του GNU/Linux, βασικές αρχές της οποίας είναι:

- 1) Απλότητα
- 2) Μοντερνισμός
- 3) Πραγματισμός

- → KISS (Keep it simple, stupid).
- → Rolling Release Model.
- → Δεν υποστηρίζει καμία OS ιδεολογία.
- 4) Χρηστοκεντρικότητα → Δεν απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό.
- 5) Ευελιξία χρήστης.

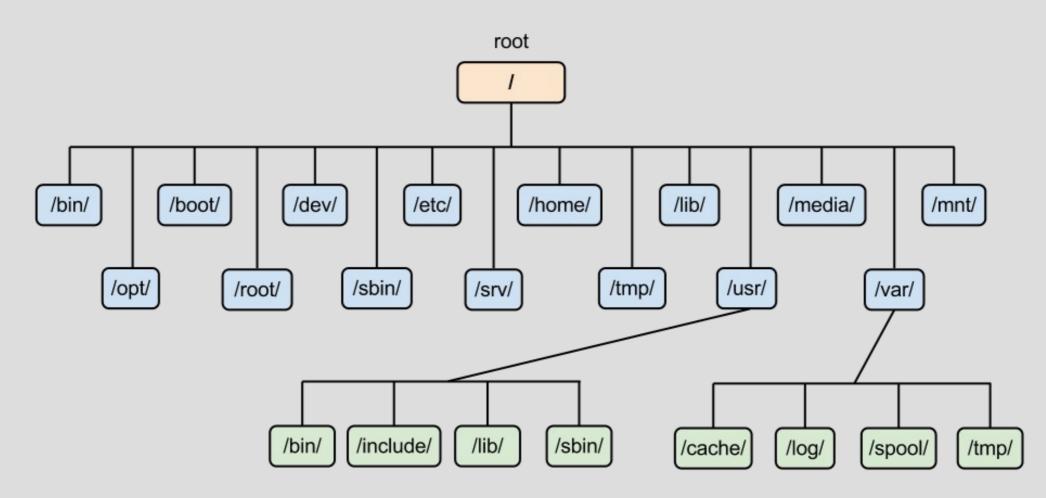
→ Προσαρμόσιμο σε ό,τι θέλει ο

Πλεονεκτήματα ↔ Μειονεκτήματα

- ✔Τελευταίες εκδόσεις πακέτων.
- ✔ Minimal σύστημα, χωρίς bloatware.
- ✔Απόλυτος και διάφανος έλεγχος του λειτουργικού καθώς εσείς το έχετε στήσει.
- Κλάσης ανώτερο package manager με άριστο μηχανισμό conflict resolution, συγκρίνεται μόνο με το portage του Gentoo.
- ✓ Δυο μόνο μέρη περιέχουν το 99.9% όλων των πακέτων, official repos και AUR (Arch User Repository).
- ✔Διαθέτει έτοιμο Build System για compiling απο source (Arch Build System)
- ✓ Πολύ καλό documentation, wiki και forum.

- **Χ** Ενδέχεται να συναντήσετε bugs.
- Χ Χρονοβόρα εγκατάσταση.
- Χ Πειραματική υποστήριξη του SELinux

Δομή του Linux

Pacman ↔ Aptitude

Pacman

- 1. pacman -S firefox
- 2. pacman -Rs/Rns firefox
- 3. pacman -Ss firefox
- 4. pacman -Syu
- 5. pacman -Syu
- 6. pacman -Scc
- 7. pacman -Qdtq | pacman -Rs -

Aptitude

- 1. apt install *firefox*
- 2. apt remove *firefox*
- 3. apt search *firefox*
- 4. apt update && apt upgrade
- 5. apt update && apt distupgrade
- 6. apt autoclean
- 7. apt autoremove

Dotfiles

Dotfiles λέγονται όλα τα κρυφά αρχεία/φάκελοι σε περιβάλον Unix, σκοπός των οποίων είναι να αποθηκεύουν τις ρυθμίσεις μιας εφαρμογής για τον τρέχον χρήστη. Βρίσκονται στον φάκελο του χρήστη (/home/user). Είναι επεξεργάσιμα με οποιδήποτε text editor.

Μερικά απο αυτά είναι τα ακόλουθα.

1) .bashrc

→ Κρατάει τις ρυθμίσεις του Bash

2) .gitconfig

→ Κρατάει τις ρυθμίσεις του Git

3) .vimrc

→ Κρατάει τις ρυθμίσεις του Vim

4) .xinitrc

→ Κρατάει τις ρυθμίσεις του Xinit

5) .zshrc

→ Κρατάει τις ρυθμίσεις του Zsh

Παράδειγμα dotfile .zshrc

```
# Compilation flags
# export ARCHFLAGS="-arch x86 64"
# ssh
export SSH_KEY_PATH="~/.ssh/rsa_id"
# Set personal aliases, overriding those provided by oh-my-zsh libs,
# plugins, and themes. Aliases can be placed here, though oh-my-zsh
# users are encouraged to define aliases within the ZSH CUSTOM folder.
# For a full list of active aliases, run `alias`.
# Example aliases
alias search='sudo pacman -Ss '
alias off='poweroff'
alias update='sudo pacman -Sy'
alias list='pacman -Q | less'
```

systemd

Είναι το πρώτο πρόγραμα που θα τρέξει κατα την εκίνηση του υπολογιστή και θα συνεχίσει να τρέχει μεχρι τον τερματισμό του. Το Systemd παρέχει μια σουίτα απο εργαλεία τα οποία διαχειρίζονται τις υπηρεσίες του λειτουργικού. Μπορεί να συγκριθεί με το Service Manager των Windows. Μπορεί δηλαδή να εκκινεί, να τερματίζει και γενικά να διαχειρήζεται τον τρόπο με τον οποίο θα τρέχουν οι υπηρεσίες σε ένα σύστημα Linux. Υπηρεσίες όπως HTTP server, display server, mail server, mysql server K.O.K.

Unit files

Unit file αναφέρεται σε ένα πόρο του συστήματος τον οποίο μπορεί να διαχειριστεί το systemd. Είτε αυτό είναι ένα πρόγραμμα, μία συσκευή ή μια υπηρεσία. Όλα τα Unit files βρίσκονται στον φάκελο /lib/systemd/ system. Όποιοδήποτε πρόγραμμα φέρει unit file, η default τοποθεσία του είναι η παραπάνω. Δεν ενδείκνεται να τροποποιήσουμε τα unit file που βρίσκονται σε αυτή την τοποθεσία. Αντ αυτού μπορούμε να τα κάνουμε override και να τροποποιήσουμε την λειτουργία τους με την εντολή systemctl edit example.service.

Παράδειγμα unit file sshd-second.service

[Unit]

Description=OpenSSH server second instance daemon **After**=syslog.target network.target auditd.service sshd.service

[Service]

EnvironmentFile=/etc/sysconfig/sshd

ExecStart=/usr/sbin/sshd -D -f /etc/ssh/sshd-second_config \$OPTIONS

ExecReload=/bin/kill -HUP \$MAINPID

KillMode=process

Restart=on-failure

RestartSec=42s

[Install]

WantedBy=multi-user.target

systemctl

εργαλείο systemctl

- · systemctl start example.service
- · systemctl stop example.service
- systemctl enable example.service boot
- · systemctl disable example.service
- systemctl status example.service example
- systemctl list-units
   σύστημα

- → Εκκινεί την υπηρεσία example
- → Σταματά την υπηρεσία example
- → Κάνει την example να τρέχει σε κάθε
- → Αφαιρεί την example απο το boot list
- → Προβάλει την κατάσταση της
- → Προβάλει όλα τα unit files στο

Βασικοί Τύποι Unit file

- .service → Περιγράφει την λειτουργλια μιας υπηρεσίας π.χ Πότε ξεκινάει, σε ποιό port ακούει κ.ο.κ.
- .socket → Αφορά υπηρεσίες που δουλεύουν σε δίκτυο, πάντα υπάρχει και αντίστοιχο .service unit file.
- .mount → Περιγράφει την λειτουργία μονάδων αποθήκευσης.
- .timer → Παρόμοια λειτουργία με το cron Εκκίνει κάποιο unit μέτα απο ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα.

•

Περισσότερες πληροφορίες για το systemd και τα unit files μπορείτε να βρείτε εδω

https://www.digitalocean.com/community/tutorials/understanding-systemd-units-and-unit-files

και εδω

https://access.redhat.com/documentation/en-us/red_hat_enterprise_linux/7/html/system_administrators_guide/sect-managing_services_with_systemd-unit_files

Βήματα εγκτάστασης Arch Linux

- 1. Φτιάχνουμε ενα κενό partition στον δίσκο μας με ελάχιστο προτεινόμενο χώρο τα 20GB
- 2. Αν έχουμε κάτω απο 2GB RAM, φτιάχνουμε και ένα δεύτερο partition με 4GB χώρο. Αυτό το διαμέρισμα θα χρησιμοποιηθεί σαν SWAP (Αντίστοιχο του pagefile στα Windows).
- 3. Κατεβάζουμε το .iso αρχείο απο εδώ https://www.archlinux.org/download/
- 4. Φτιάχνουμε ένα USB Installation στικάκι με τη βοήθεια του rufus (https://rufus.ie) Επιλέγουμε dd σαν μέθοδο εγγραφής.
- 5. Βάζουμε το στικάκι σε μια usb θύρα και κάνουμε boot απ το στικάκι.

Πατάμε Enter στην πρώτη επιλογή

6. Φτάνωντας στο shell τρέχουμε την εντολή lsblk

```
NAME MAJ:MIN RM SIZE RO TYPE MOUNTPOINT sda 8:0 0 465.8G 0 disk —sda1 8:1 0 499M 0 part —sda2 8:2 0 100M 0 part /boot —sda3 8:3 0 16M 0 part —sda4 8:4 0 313.9G 0 part /mnt/windows —sda5 8:5 0 151.3G 0 part /
```

Η εντολή θα μας βγάλει τα παραπάνω αποτελέσματα, ανάλογα με την διαμόρφωση του δίσκου μας, σημειώνουμε το σωστό όνομα του διαμερίσματος π.χ. στην περίπτωση μας έχουμε τον sda5. Αν έχουμε σύστημα UEFI θα πρέπει να υπάρχει κι ένα διαμέρισμα των 100MB στα παραπάνω αποτελέσματα. Σημειώνουμε το όνομα και αυτού του διαμερίσματος καθώς θα το χρειαστούμε στην εγκατάσταση του Bootloader.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι το διαμέρισμα που έχουμε σημειώσει είναι το σωστό, ένας τρόπος για να το θυμόμαστε είναι να κοιτάξουμε την 4η στήλη όπου φαίνεται το μέγεθος σε GB.

- 7. Αφού έχουμε σημειώσει το όνομα του διαμερίσματος π.χ sda5, τρέχουμε την εντολή **mkfs.ext4** /**dev/sda5** για να το διαμορφώσουμε σε ΕΧΤ4
- 8. Αν έχουμε τον υπολογιστή συνδεδεμένο με Ethernet στο router καλώς, αν όχι τρέχουμε την εντολή **wifi-menu** και συνδεόμαστε σε ένα ασύρματο δίκτυο.
- 9. Τρέχουμε την εντολή **mount** /**dev**/**sda5** /**mnt** για να μοντάρουμε τον φάκελο /mnt στο διαμέρισμα δίσκου sda5 Αν έχουμε σύστημα UEFI δημιουργούμε έναν φάκελο με όνομα boot στον φάκελο /mnt (**mkdir** /**mnt**/**boot**) και το μοντάρουμε με το αντίστοιχο διαμέρισμα των 100M που βρήκαμε στο βήμα 6 με την εντολή **mount** /**dev**/**sda1** /**mnt**/**boot**.
- 10. Αν έχουμε επιλέξει να φτιάξουμε SWAP διαμέρισμα τρέχουμε την εντολή **mkswap /dev/sda**4 ανάλογα με ποιόν αριθμό μας έβγαλε η lsblk.

- 11. Τρέχουμε την εντολή **swapon /dev/sda4** για να ενεργοποιήσουμε το διαμέρισμα SWAP (Στο σημείο αυτό εισάγεται μιά εγγραφή στο αρχείο /etc/fstab).
- 12. Τρέχουμε την εντολή **pacstrap /mnt base base-devel** για να εγκαταστήσουμε το βασικό περιβάλον του Arch Linux. Το πακέτο base-devel είναι ενα group απο εργάλεια για compiling και linking. Δεν είναι απαραίτητο για το Arch Linux αλλά κατα πάσα πιθανότητα θα χρειαστεί σε κάποιο πακέτο εκτός των official repos, π.χ AUR.
- 13. Τρέχουμε την εντολή **genfstab -U /mnt >> /mnt/etc/fstab** για να αρχικοποιήσουμε το fstab.
- 14. Τρέχουμε την εντολή **arch-chroot /mnt** για να πούμε στο Shell ότι το νέο μας root θα είναι ο φάκελος /mnt όπου είναι μονταρισμένο το διαμέρισμα sda5.
- 15. Τρέχουμε την εντολή **In -sf /usr/share/zoneinfo/Europe/Athens /etc/localtime** για να θέσουμε την ζώνη ώρας.

- 16. Τρέχουμε την εντολή **hwclock -w -u** για να συγχρονίσουμε την ώρα μας με το ρολόι του BIOS.
- 17.Τρέχουμε τις εντολές
  - sed -i 's/#en_US.UTF-8 UTF-8/en_US.UTF-8 UTF-8/g' /etc/locale.gen
  - sed -i 's/#en_US ISO-8859-1/en_US ISO-8859-1/g' /etc/locale.gen
  - sed -i 's/#el_GR.UTF-8 UTF-8/el_GR.UTF-8 UTF-8/g' /etc/locale.gen
  - sed -i 's/#el_GR ISO-8859-7/el_GR ISO-8859-7/g' /etc/locale.gen
  - για να ενεργοποιήσουμε τα Ελληνικά και τα Αγγλικά στο σύστημά μας.
- 18. Τρέχουμε την **locale-gen** για να κατασκευάσουμε το locale στο σύστημά μας.
- 19. Τρέχουμε την echo LANG=en_US.UTF-8 > /etc/locale.conf για να θέσουμε την default γλωσσα στο σύστημα μας.
- 20. Τρέχουμε την **export LANG=en_US.UTF-8** για αρχικοποιήσουμε την μεταβλητή **LANG** στο τρέχον Shell.
- 21. Επιλέγουμε κάποιο όνομα για hostname τρέχωντας την εντολή **echo hostname** > /etc/hostname
- 22. Εγκαθιστούμε bootloader pacman -S grub os-prober

Εγκατάσταση Bootloader

23. Αν έχουμε σύστημα UEFI
grub-install --target=x86_64-efi
--efi-directory=/mnt/boot -bootloader-id=GRUB

Aν έχουμε σύστημα BIOS grub-install --target=i386-pc /dev/sda

Τέλος, τρέχουμε την εντολή grub-mkconfig -o /boot/grub/grub.cfg για να δημιουργηθεί η διαμόρφωση του GRUB.

- 24. Θέτουμε root password με την εντολή **passwd**
- 25. Δημιουργούμε χρήστη με την εντολή useradd -m -G wheel -s /bin/bash user
- 26. Θέτουμε κωδικό στον χρήστη που δημιουργήσαμε με την εντολή **passwd** *user*
- 27. Εγκαθιστούμε διαχειριστή δικτύων pacman -S networkmanager dialog
- 28. Ενεργοποιούμε την υπηρεσία με την εντολή systemctl enable NetworkManager.service
- 29. Εγκαθιστούμε display server pacman -S xorg-server xorg-xauth xf86-input-synaptics xorg-xinit xorg-iceauth xf86-video-fbdev

- 30. Εγκαθιστούμε βοηθητικά προγράμματα pacman -S sudo git tar
- 31. Εγκαθιστούμε Desktop Environment επιλέγοντας ένα απο τη λίστα.

budgie gnome cinnamon xfce4 deepin mate plasma

pacman -S xfce4

32. Τρέχουμε την εντολή **exit** για να επιστρέψουμε στο αρχικό root, τρέχουμε την εντολή **umount -a && reboot**

Shell Goodies

- https://github.com/robbyrussell/oh-my-zsh ← Z shell Framework
- mtr ← Enhanced traceroute
- htop ← Enhanced top
- fish ← Fish Shell
- zsh ← Z shell
- https://github.com/soimort/translate-shell ← Google translate στην κονσόλα!
- Moc ← Music Player στην κονσόλα
- https://github.com/Jguer/yay ← AUR helper
- agetpkg-git ← Κατεβάζει παλαιότερες εκδόσεις πακέτων

https://github.com/ragouel/arch_installer $\leftarrow$ Interactive script για εγκατάσταση του Arch Linux, δεν είναι τελειωμένο ακόμα. Δοκιμάστε το μόνο σε VM περιβάλον, τροποποιήστε το όπως σας βολεύει.